

Vaasan vankilan tulo-opas

Rikosseuraamuslaitos

Julkinen

1.4.2026

Sisällys

1.	Yleistä.....	3
1.1.	Tietoa vankilasta	3
1.2.	Vastuuvirkamies ja perehdytys	4
1.3.	Rangaistusajan suunnitelma	4
2.	Tutkintavankeus	5
3.	Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite	6
3.1.	Päätös rangaistusajasta	6
3.2.	Valvottu koevapaus.....	7
4.	Perushuolto ja asuminen	7
4.1.	Vaatetus, linavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys	7
4.2.	Ruokahuolto ja laitosmyymälä	8
4.3.	Tupakointi	8
5.	Omaisuu den hallussapito	9
5.1.	Käytössä olevat tavarat.....	9
5.2.	Tavaroiden toimittaminen vankilaan.....	9
5.3.	Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi.....	10
6.	Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle	10
6.1.	Puhelimen käyttö.....	10
6.2.	Kirjeet ja postilähetykset	11
6.3.	Sähköpostin vastaanottaminen	11
6.4.	Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat	12
7.	Ansiot ja rahankäyttö	13
7.1.	Ansiot.....	13
7.2.	Rahankäyttö.....	13
8.	Tapaamiset.....	14

9.	Poistumisluvat	15
9.1.	Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)	16
9.2.	Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)	16
9.3.	Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)	16
10.	Toimintaan osallistuminen	16
10.1.	Työtoiminta	17
10.2.	Opiskelu	17
10.3.	Kuntouttava toiminta	18
10.4.	Sähköiset palvelut	18
10.5.	Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi	19
11.	Vapaa-aika	19
11.1.	Vapaa-ajan toiminta	19
11.2.	Kirjasto	19
11.3.	Hengellinen toiminta	20
12.	Terveystenhoito	20
13.	Käyttäytyminen vankilassa	21
14.	Oikeus kannella ja vaatia oikaisua	22
14.1.	Kanteleminen	22
14.2.	Kantelun sisältö	22
14.3.	Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle	23
14.4.	Oikaisuvaatimukset ja valittaminen hallinto-oikeuteen	23
15.	Henkilökunta ja asiointi	24

1. Yleistä

1.1. Tietoa vankilasta

Olet saapunut Vaasan vankilaan. Vaasan vankila kuuluu Väli-Suomen rikosseuraamuskeskukseen ja toimii tutkinta- ja sijoitusvankilana. Vankipaikkoja on yhteensä 76. Sellit sijoittuvat neljään kerrokseen. Pääosa selleistä on yhden hengen sellejä.

Luet vankilan tulo-opasta. Tulo-oppaassa kerrotaan vankilan toiminnasta, rangaistuksen suorittamisesta sekä tutkintavankeuteen liittyvistä käytännöistä. Tutustu myös vankilan järjestyssääntöön, jonka määräyksiä sinun tulee noudattaa.

Jokaisella osastolla on oma päiväjärjestys, jossa kerrotaan osaston aikataulu. Päiväjärjestys sijaitsee osaston ilmoitustaululla. Aikatauluun on merkitty esimerkiksi sellin ovien aukioloajat, ulkoilut, ruokailut ja toiminta-aika. Lisäksi jokaisella kerroksella on saatavissa kansio, johon on koottu vankeutta säätelevät lait, asetukset ja lista määräyksistä ja ohjeista. Kansio löytyy joko osaston kirjahyllystä tai kerrosvartijalta. Kansio on vapaasti lainattavissa. Järjestyssääntö annetaan vangeille vankilaan saapumisen yhteydessä.

Löydät luettelon vankilan toimintaa valvovista viranomaisista yhteystietoineen ilmoitustaululta kuten myös vapaa-ajan toimintaan, terveydenhoitoon ja kuntouttavaan toimintaan liittyvää tietoa.

Jos et ole Suomen kansalainen, saat olla yhteydessä kotimaasi edustustoon ja saat mahdollisuuksien mukaan käyttää tulkkia. Jos olet tutkintavanki, yhteydenpitoasi edustustoon voidaan kuitenkin rajoittaa rikoksen selvittämiseen liittyvistä erityisen painavista syistä.

Käänny henkilökunnan puoleen, jos sinulla on jotain kysyttävää tai jokin asia on epäselvä.

Vaasan vankilan yhteystiedot:

Rantakatu 19V

65100 Vaasa

(PL 23, 65101 Vaasa)

Puhelin: 029 56 83800

Fax: 029 56 83801

Sähköposti: vaasa.vankila@om.fi

Vankisähköposti: vankiposti.vaasa@om.fi

1.2. Vastuuvirkamies ja perehdytys

Sinulle nimetään vankeuden/tutkintavankeuden ajaksi oma vastuuvirkamies.

Vastuuvirkamies on henkilö, joka huolehtii vankeuden/tutkintavankeuden sujuvuudesta ja on arjessasi aktiivisesti läsnä. Vastuuvirkamiehen kanssa voit käydä läpi itseäsi koskevia asioita, kuten lupien valmistelua (esimerkiksi poistumisluvat ja tapaamiset), sähköisen asioinnin käyttöä sekä arjen muita asioita.

Vastuuvirkamies käy kanssasi läpi myös rangaistusajan suunnitelmaasi ja siihen liittyviä tavoitteita, tavoitteidesi edistämistä ja keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Perehdytys alkaa heti vankilan päivystyksessä vankilaan tullessa ja jatkuu vastaanotto-osastolla. Siellä osaston vartija käy tulokkaan kanssa läpi listan tärkeistä asioista, jotka on hyvä tietää heti vankilaan saapumisen jälkeen. Asunto-osastolle siirtyessäsi kerrosvartija käy kanssasi läpi kaikki sulleihin ja osaston toimintaan liittyvät asiat. Järjestyssäännön ja tulo-oppaan saat viimeistään tulohaastatteluvaiheessa. Vankilassa on lähitiimejä, jotka kokoontuvat käsittelemään yksittäisten vankien asioita moniammatillisesti.

1.3. Rangaistusajan suunnitelma

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinulle on ennen vankilaan tuloa laadittu henkilökohtainen rangaistusajan suunnitelma eli ransu. Suunnitelmaasi täsmennetään vankilassa.

Rangaistusajan suunnitelma ohjaa rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapautta. Rangaistusajan suunnitelmassasi on määritelty tavoitteet, joita kohti vankeusaikana tulee työskennellä. Rangaistusajan suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa.

Voit itse vaikuttaa rangaistusajan suunnitelman etenemiseen työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa sinulle asetettuja tavoitteita kohti. Rangaistusajan suunnitelman

eteneminen vaikuttaa muun muassa poistumislupiin sekä avolaitokseen ja valvottuun koevapauteen sijoittamiseen. Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja sitä tarkastellaan vähintään kolme kertaa vuodessa.

Jos olet tutkintavanki, sinulle ei laadita rangaistusajan suunnitelmaa ennen vankilaan tuloa. Suostumuksellasi rangaistusajan suunnitelman laatiminen voidaan kuitenkin aloittaa tutkintavankeusaikanasi.

Olethan vankeusaikana oma-aloitteinen. Ransuun kannattaa paneutua huolellisesti jo heti sen alkuvaiheessa. Huolehdi, että ransussa on mukana omat toiveesi ja ne tavoitteet, joiden uskot auttavan sinua vankeusaikana ja elämässä sen jälkeen.

Ransussa on myös yleisiä asioita ja tavoitteita, joihin rangaistusaikana voi vaikuttaa. Näitä ovat esim. työasiat, koulutus, päihdeongelmien hoito ja rikosmyönteisen ajattelun vähentäminen.

2. Tutkintavankeus

Tutkintavankeus ei ole rangaistus, vaan esitutkinnan ja oikeudenkäynnin aikana toteutettava pakkokeino. Tutkintavankeudella turvataan rikoksen esitutkinta, tuomioistuinkäsittely ja rangaistuksen täytäntöönpano sekä estetään rikollisen toiminnan jatkaminen. Rikoksesta epäillyn vangitsemisesta päättää tuomioistuin.

Tutkintavankeus päättyy, jos tuomioistuin, syyttäjä, poliisi tai muu pidättämiseen oikeutettu virkamies vapauttaa tutkintavangin. Tutkintavankeus päättyy viimeistään, kun käräjäoikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi tai kun hovioikeuden tuomio annetaan.

Voit myös suostua rangaistuksen täytäntöönpanoon ja tyytyä käräjäoikeuden tai hovioikeuden ensimmäisenä asteena antamaan tuomioon siltä osin kuin sinut on tuomittu vankeusrangaistukseen jo ennen tuomion lainvoimaisuutta. Tällöin alat suorittaa tuomittua vankeusrangaistusta ja muutut tutkintavangista vangiksi.

Tutkintavangeilla on osittain erilaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin vankeusvangeilla. Esimerkiksi tutkintavangin yhteydenpitoa voidaan rajoittaa pakkokeinolaissa säädetyillä edellytyksillä. Yhteydenpitorajoitus voi sisältää rajoituksia kirjeenvaihtoon, puhelimen käyttöön, tapaamisiin tai muihin yhteyksiin vankilan ulkopuolelle tai yhdessäoloon. Tutkintavankeuteen liittyvästä yhteydenpidon rajoittamisesta ja sen voimassaolon

jatkamisesta päättää tuomioistuin. Tutkintavankina et voi osallistua toimintaan vankilan ulkopuolella, kuten siviilityöhön, tai opintoihin. Tutkintavankina sinua ei myöskään voida sijoittaa vankilan ulkopuoliseen laitokseen tai sinulle myöntää lupaa valvottuun ulkopuoliseen toimintaan.

Jos sinut tuomitaan ehdottomaan vankeuteen rikoksesta, jonka takia sinut oli vangittu, vähennetään suorittamasi tutkintavankeusaika varsinaisesta vankeusrangaistuksestasi. Jos olet ollut aiheettomasti vangittuna, on sinulla oikeus saada valtiolta korvausta vapauden menetyksestä. Korvausta haetaan Valtiokonttorista.

Tutkintavankeus voi alkaa yllättäen ja niin, ettet ole voinut varautua siihen. Voit kääntyä henkilökunnan puoleen kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

3. Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohti kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtävänkuvansa mukaisesti. Työskentelyllä edistetään fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tuetaan sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

3.1. Päätös rangaistusajasta

Sinulle tehdään täytäntöönpanoyksikössä rangaistusaikaasi koskeva päätös vankeutesi alussa. Päätöksestä käyvät ilmi

- rangaistusajan laskemisen perusteet,
- ajankohta, jolloin vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus tulee suoritetuksi,
- ehdonlaiseen vapauteen pääsyn tai muun vapauttamisen ajankohta sekä
- koeajan päättymispäivä.

Elinkautista vankeusrangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee aikaisin ajankohta, jolloin sinut voidaan päästää ehdonlaiseen vapauteen. Yhdistelmä-rangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee valvonta-aika ja valvonta-ajan alkamisajankohta.

3.2. Valvottu koevapaus

Täytäntöönpanon loppupuolella voit päästä valvottuun koevapauteen, jos edellytykset koevapauteen sijoittamiselle täyttyvät. Sinua ei voida sijoittaa valvottuun koevapauteen, jos suoritat yhdistelmärangaistusta.

Voit päästä valvottuun koevapauteen aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Valvottu koevapaus valmistellaan huolellisesti yhdessä vankilan henkilökunnan kanssa. Voit itse vaikuttaa mahdolliseen koevapauteesi työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaasi asetettuja tavoitteita kohti sekä käyttäytymällä moitteettomasti rangaistusaikanasi. Mahdollisuudesta päästä valvottuun koevapauteen voit keskustella vastuuvirkamiehen kanssa sen jälkeen, kun olet saanut rangaistusajan suunnitelman.

4. Perushuolto ja asuminen

4.1. Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys

Saat käyttää vankilassa omia vaatteitasi. Omien vaatteiden käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa muun muassa vankilan järjestyksen vuoksi. Jos et saa vaatetta itsellesi, sinulla on oikeus saada asiassa päätös, jossa on oikaisuvaatimusosoitus. Sinulla on myös oikeus saada käyttöösi vankilan vaatteet, jos sinulla ei ole asianmukaista omaa vaatetusta.

Sinun tulee pukeutua vankilan alueella asiallisesti. Jos et ole varma, onko asusi asiallinen, voit aina kysyä asiaa henkilökunnalta.

Kun teet töitä, tulee sinun käyttää toimipisteen määräysten mukaista vaatetusta. Jos työ edellyttää työvaatetuksen käyttämistä, saat asianmukaiset työvaatteet ja suojavaatteet käyttöösi vankilan vastaanotto-osastolta. Työkengät saa työpaikalta samoin kuin pajalla hitsauksen yhteydessä käytettävät suojarusteet.

Liinavaatteet, kuten lakanat, saat käyttöösi vankilasta. Vankila tarjoaa käyttöösi myös normaalin päivittäisen hygienian ylläpitämiseksi pesunesteet. Voit tarvittaessa pyytää niitä vankilan henkilökunnalta.

Rikosseuraamuslaitoksen tekstiilien eli liinavaatteiden ja vankivaatteiden pesu tapahtuu keskitetysti vankilan ulkopuolisessa pesulassa. Henkilökunta ohjeistaa sinua tarkemmin tekstiilien vaihtopäivistä. Lakanoiden vaihtomahdollisuus on kahden viikon välein. Huolehdi itse omien vaatteidesi pesusta tähän tarkoitetuissa tiloissa. Jokaisella osastolla on huoltotila, jossa on myös pyykkikone

Vankilassa sinä huolehdi itse oman sellisi siisteydestä. Jokainen siivoaa yhteisissä tiloissa omat jälkensä esimerkiksi ruoanlaiton jälkeen. Jätteet lajitellaan ohjeiden mukaisesti. Henkilökunta opastaa tarkemmin siivousvälineistä, käytännöistä ja työnjaosta yhteisten tilojen siivoamiseen liittyen.

4.2. Ruokahuolto ja laitosmyymälä

Sinulle tarjotaan vankilan puolesta arkisin neljä ateriaa: aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Niinä päivinä, jolloin vankilassa ei ole varsinainen työpäivä, tarjotaan aamiainen ja yhdistetty lounas/päivällinen ja iltapala.

Vankilan henkilökunta kysyy sinulta vankilaan saapuessasi, noudatko jotain erityisruokavaliota ja antavat sinulle lomakkeen täytettäväksi. Ilmoita kuitenkin myös itse heti saavuttuasi vankilaan, jos sinulla on tarve erityisruokavaliolle terveydellisestä syystä, uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi.

Ruokatarvikkeita, kahvia, hygieniatuotteita, puheaikaa ja joitakin muita arjessa tarvitsemiä tuotteita voi ostaa vankilan kanttiinista. Kantiinivuoron ajankohta ilmenee päiväjärjestyksestä. Ostokset maksetaan Rikosseuraamuslaitoksen maksukortilla. Tuotteet on tilattava erillisellä tilauslistalla, joita on saatavilla kerroksen vartijalta. Kantiinin tuotteita tilataan tilauslistojen mukaan, joten muistathan ottaa seuraavan viikon tilauslistan mukaasi joka kerta kun käyt kantiinissa.

4.3. Tupakointi

Tupakointi on kielletty vankilan sisätiloissa. Voit tupakoida kerran päivässä ulkoilun aikana. Ennen ulkoilua vanki saa haltuunsa omat tupakointivälineensä, jotka hänen tulee palautta takaisin ulkoilun päätyttyä.

Voit saada nikotiinikorvaustuotteita mahdollisiin vieroituseroiisi. Saat halutessasi myös tukea tupakoinnin lopettamiseen Vankiterveydenhuollon yksiköstä sekä Rikosseuraamuslaitoksen henkilökunnalta.

Tupakointi vanginkuljetusajoneuvossa ja junaliikenteen vankivaunussa on kielletty. Kiellon vuoksi vankivaunuissa vangeille tarjotaan tarvittava määrä nikotiinikorvaustuotteita.

5. Omaisuuden hallussapito

5.1. Käytössä olevat tavarat

Sinulla saa olla kohtuullinen määrä henkilökohtaista omaisuutta ottaen huomioon muun muassa vankilan säilytystilat, paloturvallisuuden ja tarkastustoiminnan. Jos sinulta kielletään jonkin esineen tai aineen hallussapito, sinulla on oikeus saada asiassa päätös, jossa on oikaisuvaatimusosoitus.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Siinä on määritelty omaisuuden hallussapitosäännöt sekä esineet, joita sinulla ei saa olla.

Jos haluat hankkia itsellesi tavaroita vankilan ulkopuolelta, varmista ennen tavaroiden hankkimista saatko ne haltuusi tai säilytettäväksi vankilaan.

Vankilassa laaditaan luettelo omaisuudesta, jonka olet tuonut mukana. Ne tavarat, joita et saa selliisi, pannaan säilöön ja saat ne lähtiessäsi takaisin. Et saa takaisin tavaroita tai aineita, jotka ovat vaarallisia tai laissa kiellettyjä.

Ns. lokeropäivä on kerran viikossa, jolloin voi käydä siviililokerolla hakemassa tai vaihtamassa vaatteita ym. haltuun annettavia tavaroita.

5.2. Tavaroiden toimittaminen vankilaan

Tapaamisen yhteydessä tapaajasi voi jättää sinulle vähäisen määrän hallussapitomääräyksen mukaisia tavaroita, esimerkiksi lehtiä, vaatteita, henkilökohtaisia käyttöesineitä, mutta ei esimerkiksi elintarvikkeita tai tupakkatuotteita. Tarkemmat määrät ilmenevät järjestyssäännöstä. Tapaaja voi tuoda tapaamisen yhteydessä tavaroita vain sille vangille, jota hän tulee tapaamaan. Tavarat tulee jättää vankilan henkilökunnalle vankilan portilla. Tavarointa jätettäessä, tapaaja täyttää lähetteen, johon tulee merkitä:

- sinun nimesi
- tavaroiden tuojan nimi ja sisältö. Tapaajasi tuomat tavarat tarkastetaan vankilassa, mistä johtuen tavaroiden haltuun saanti voi kestää muutaman vuorokauden.

Sinulle on välttämättömässä tilanteessa mahdollista tuoda vähäinen määrä tavaraa vankilan portille arkipäivisin virka-aikana klo 8.00–16.00. Ensisijaisesti oikea tapa toimittaa tavarat sinulle on lähettää ne postitse. Tavaroiden tulee olla sellaisia, joiden hallussapito on vankilassa sallittu. Tavaroita jätettäessä, niiden jättäjä täyttää yllä mainitun lähetteen.

Vankilan säilytystilat ovat rajalliset, joten kaikkea omaisuuttasi ei voida säilyttää vankilassa. Omaisuutesi, jota ei voida säilyttää vankilassa, lähetetään sinun kustannuksellasi osoittamaasi paikkaan.

5.3. Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi

Voit toimittaa tavaroitasi läheisillesi poisvietäväksi vankilasta vankilan vastaanotto-osaston kautta.

6. Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle

6.1. Puhelimen käyttö

Voit olla puhelimitse yhteydessä vankilan ulkopuolelle, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus). Puheaikaa myydään kanttiinissa. Sinulle ei voi soittaa vankilaan, eikä vankila anna puhelimitse tietoja vangeista vankilan ulkopuolelle.

Puhelimen käyttö tapahtuu lähtökohtaisesti omalla kustannuksellasi. Voit kuitenkin soittaa vankilan kustannuksella esimerkiksi

- asianajajallesi,
- vankilan toimintaa valvovalle viranomaiselle,
- tulosoiton sekä
- ilmoittaessasi vankilasiirrosta lähimmäisesi tai muulle läheisesi.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö, josta löydät osastokohtaiset puhelimen käyttöajat ja puhelimen käytön määräykset.

6.2. Kirjeet ja postilähetykset

Voit lähettää kirjeitä postin välityksellä, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus).

Postimerkkejä ja kirjekuoria voit ostaa laitosmyymälästä. Jätä kirjeposti asunto-osaston postilaatikkoon. Vankilasta lähtevään postilähetykseen on merkittävä näkyviin lähettäjän nimi. Mikäli et halua merkitä nimeäsi näkyviin, sinun tulee antaa lähetys henkilökohtaisesti vankilan henkilökunnalle. Postilaatikko tyhjennetään päivittäin klo 07.30.

Sinulle voi lähettää postia vankilaan osoitteeseen Vaasan vankila, PL 23, 65101 Vaasa.

Lähetykseen tulee merkitä:

- vankilan nimi ja osoite
- vangin nimi
- lähettäjän tiedot.

Huomioithan sinulle saapuvien postipakettien osalta, että vastaanottajan osoitekenttään tulee merkitä ensin Vaasan vankilan, sitten sinun nimesi ja osoitteeksi vankilan osoite. Näin varmistetaan postipaketin perilletulo vankilaan.

Kirjeet ja muut postilähetykset voidaan tarkastaa vankilassa. Vankilan toimintaa valvovien viranomaisten ja sinun välisiäsi kirjeitä ei tarkasteta. Asianajajan ja sinun välisiäsi kirjeitä voidaan tarkastaa ainoastaan poikkeuksellisesti.

Posti jaetaan pääsääntöisesti saman päivän aikana, mutta tarkastuksen luonteesta johtuen joskus saattaa mennä useampikin päivä.

Jos kirjeessäsi tai postilähetyksessäsi on rahaa tai muita esineitä tai aineita, joiden hallussapito on vankilassa kielletty, tulee sinun toimittaa ne välittömästi vankilan henkilökunnalle.

6.3. Sähköpostin vastaanottaminen

Voit vastaanottaa sähköpostia suljettuun vankilaan. Sähköposti lähetetään vankilan vankisähköpostiin: vankiposti.vaasa@om.fi Sähköpostiviestin otsikkokenttään kirjoitetaan

sinun etu- ja sukunimesi. Viestin tekstikenttään kirjoitetaan lähettäjän oma etu- ja sukunimi, jotta saat tiedon siitä, kuka viestin on lähettänyt.

Tietoturvasyistä järjestelmä poistaa viesteistä kaikki liitetiedostot ja kuvat. Sinulle toimitetaan vain sähköpostiviesti.

Voit myös saada luvan sähköpostiviestien lähettämiseen ja vastaanottamiseen, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu eikä sen käytön katsota aiheuttavan esimerkiksi vaaraa vankilan järjestykselle. Voit saada luvan sähköpostin käyttöön esimerkiksi virallisten asioiden hoitamiseen, opiskeluun ja yhteydenpitoon.

6.4. Internetin käyttö ja sähköisen asiointin työasemat

Sähköisen asiointin (SA) työasemilla voi käyttää rajatusti internetiä, videopuhelupalvelua Vipua ja sähköisen opiskelun alusta Moodlea. Internetin käyttöön haetaan lupa erillisellä lupalomakkeella.

Voit hakea lupaa internetin käyttöön

- toimeentuloon,
- työasioiden,
- koulutusasioiden,
- oikeusasioiden,
- sosiaaliasioiden tai
- asuntoasioiden hoitamiseen liittyvästä syystä tai
- muusta vastaavasta tärkeästä syystä.

Kun haet lupaa internetin käyttöön, sinun pitää perustella internetin käyttö (esimerkiksi laskun maksu verkkopankissa). Internetin käyttöä voidaan valvoa.

Henkilökunta antaa sinulle tarvittaessa lisätietoja asiasta ja opastaa vahvaa sähköistä tunnistautumista vaativien palvelujen käyttöön. Näitä ovat esimerkiksi monet viranomaisten asiointipalvelut, kuten Kela tai Vero. Osaa sähköisistä palveluista voi hyödyntää myös rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen esimerkiksi kuntoutumisessa ja opiskelussa. SA-työasemien Portti-avaussivulta <https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/portti.html> löydät linkkejä näihin sähköisiin palveluihin teemoittain.

Sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksista ja toiminnoista voit lukea lisää Sähköiset palvelut -kohdassa. Videoyhteyden kautta järjestettävistä tapaamisista (Vipu) on tietoa Tapaamiset-kohdan alla.

7. Ansiot ja rahankäyttö

7.1. Ansiot

Sinulle maksetaan verotonta toimintarahaa, jos osallistut vankilassa työtoimintaan, koulutukseen tai kuntoutukseen. Toimintaraha on 3,01 euroa tai 4,62 euroa toimintapäivältä. Toimintarahaa maksetaan aluksi alimman toimintarahaluokan mukaan.

Vankeusrangaistuksessa toimintarahaluokkaan vaikuttavat rangaistusajan suunnitelmassasi asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi se, kuinka pitkään ja säännöllisesti olet osallistunut toimintaan. Jos olet tutkintavanki, toimintarahaluokkasi arvioidaan ensisijaisesti toimintaan osallistumisen keston ja säännöllisyyden perusteella.

Toimintaraha voidaan jättää kokonaan tai osittain maksamatta, jos saat toimintaasi taloudellista tukea joltain muulta viranomaiselta (esimerkiksi opintorahaa) tai jos se ei jostain muusta siihen rinnastettavasta syystä ole tarpeen.

Toimintarahan lisäksi sinulle maksetaan käyttörahaa 1,60 euroa jokaiselta rangaistukseksi luettavalta päivältä. Päiviin lasketaan myös viikonloput.

Sinulle voidaan maksaa vankilaan saapuessasi käyttörahaa etukäteen 14 päivältä välttämättömiä hankintoja varten. Maksettu ennakko vähennetään sinulle myöhemmin maksettavista käyttörahoista.

7.2. Rahankäyttö

Vankilassa saat käyttöösi Visa-pohjaisen prepaid-maksukortin. Henkilökunta säilyttää käyttöösi annettavaa maksukorttia. Korttia käytetään henkilökohtaisen PIN-koodin avulla.

Maksukortilla voit tehdä ostoksia vankilan kanttiinissa. Maksukortti käy myös vankilan ulkopuolella kaupoissa, kahviloissa ja junissa eli kaikissa paikoissa, joissa sirullisella maksukortilla maksaminen on mahdollista. Sillä voi myös nostaa rahaa Suomessa pankkiautomaatista maksimissaan 200 euroa kuukaudessa. Maksukortissa ei ole

lähimaksuominaisuutta eikä sillä voi tehdä nettiostoja. Voit kääntyä henkilökunnan puoleen maksukortin käyttöön liittyvissä asioissa.

Vankilaan tullessa mukanasasi tuoma käteinen raha euroina aina 500 € asti ladataan maksukortillesi. Jos sinulla ei ole tullessa käteistä rahaa, voit tehdä tulo-ostot vielä omalla pankkikortillasi. Rikosseuraamuslaitos maksaa kaikki saamasi etuudet maksukortille.

Läheisesi eivät voi siirtää rahaa suoraan käyttöösi annetun maksukortin tilille. Rahat voi siirtää Rikosseuraamuslaitoksen tulotilille, josta ne siirretään maksukorttisi tilille. Sinun tulee itse huolehtia, että rahan siirtäjällä on tiedossa Rikosseuraamuslaitoksen tulotilin tiedot. Löydät ohjeet rahan siirtämiseen Rikosseuraamus.fi-sivustolta.

Ota yhteys vankilan henkilökuntaan, jos haluat itse lähettää rahaa tai maksaa laskuja.

8. Tapaamiset

Voit tavata vieraita, esimerkiksi läheisiäsi ja muita tuttaviasi, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu.

Eri tapaamismuotoja ovat

- valvottu tapaaminen,
- valvoton tapaaminen,
- lapsen tapaaminen,
- asiamiehen tapaaminen ja
- vankien välinen valvottu tapaaminen.

Myös videoyhteyden (Vipu) kautta järjestettävä tapaaminen on mahdollinen.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Järjestyssäännössä kerrotaan tarkemmin tapaamisajat, niiden kesto, tapaamisiin liittyvät ehdot ja ohjeet tapaamisten hakemiseen.

Muista hakea tapaamista ajoissa, jotta tapaamisjärjestelyt ehditään toteuttaa.

Kaikki tapaamistilat ovat savuttomia.

Alle 18-vuotiaiden tapaamiset

Alaikäinen tapaaja voi tulla vankilaan tapaamaan muita kuin omaa vanhempaansa vain huoltajansa luvalla. 15 vuotta täyttänyt tapaaja voi tavata lähiomaistaan ilman huoltajan suostumusta, jos huoltaja ei ole nimenomaisesti ilmoittanut vastustavansa tapaamista. Jos alaikäinen tapaaja on otettu huostaan, luvan tapaamiselle antaa lastensuojeluviranomainen.

Alle 15-vuotiasta tapaajaa ei yleensä päästetä vankilaan ilman saattajaa.

Alle 15-vuotiaan lapsen valvottuun lapsitapaamiseen voi osallistua lapsen ja saattajan lisäksi myös muita tapaajia. Saat kuitenkin koskettaa tapaamisen aikana vain lasta.

9. Poistumisluvat

Sinulle voidaan myöntää lupa poistua vankilasta lyhyeksi aikaa. Tätä kutsutaan poistumisluvaksi.

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, poistumislupa voidaan myöntää rangaistusajan pituuden (RP), tärkeän syyn (TS) tai erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myöntää poistumislupa vain erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myös myöntää lyhyt saatettu poistumislupa kiireellisen ja välttämättömän asian hoitamiseksi.

Hae poistumislupaa ensisijaisesti ohjaajan tai erityisohjaajan avustuksella.

Poistumislupaa suositellaan valmistelemaan yhteistyössä vankilan henkilökunnan kanssa. Poistumislupahakemuksia löytyy kerrosvartijalta. Jos olet täyttänyt poistumislupahakemuksen itse, palauta hakemus vartijalle.

Poistumisluvasta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai apulaisjohtaja. Joissain tapauksissa poistumisluvista päättää Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastualueen johtaja. Poistumislupa voidaan myöntää myös saatettuna.

Jätä poistumislupahakemuksesi hyvissä ajoin, jotta se ehditään käsitellä.

9.1. Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)

Voit saada poistumisluvan rangaistusajan pituuden perusteella, jos

- luvan myöntäminen edistää rangaistusajan suunnitelmasi toteutumista,
- poistumisluvan ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä ja
- sitoudut päihitteettömyyden valvontaan ja muuhun tarpeelliseen valvontaan.

Sinulle voidaan myöntää poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella, kun poistumislupa-aikasi on alkanut. Poistumisluvan ajankohtaa voidaan aikaistaa, jos olet huolellisesti noudattanut rangaistusajan suunnitelmaa. Tällöin poistumislupa voidaan myöntää joko suunnitelman toteuttamiseksi tai yksittäisessä tapauksessa yhteyksiesi säilymiseksi, toimintakykyä ylläpitämiseksi tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Sinulle voidaan myöntää poistumislupia rangaistusajan pituuden perusteella korkeintaan kolme vuorokautta kahden kuukauden aikana.

9.2. Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)

Poistumislupa voidaan myöntää myös tärkeästä syystä. Tärkeä syy voi olla esimerkiksi perheeseen liittyvä tai työ-, koulutus-, sosiaali- ja asuntoasioiden sekä toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvien asioiden hoitamista.

Poistumislupa myönnetään vain siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

9.3. Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)

Erittäin tärkeä syy voi olla lähiomaisen tai muun läheisen vakava sairaus, hautajaiset tai muu vastaava syy.

Poistumislupa myönnetään vain siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

10. Toimintaan osallistuminen

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinun tulee osallistua työ- ja toiminta-aikana vankilan järjestämään tai hyväksymään toimintaan. Sinut sijoitetaan toimintaan ottaen

huomioon muun muassa rangaistusajan suunnitelmasi. Toiminta voi olla työtoimintaa, koulutusta tai kuntouttavaa toimintaa, esimerkiksi ohjelmatoimintaa tai yksilötyötä. Sinut voidaan vapauttaa toimintavelvollisuudesta terveydentilasi, toimintakykysi tai ikäsi perusteella.

Jos olet tutkintavanki, osallistuminen työhön ja muuhun toimintaan on vapaaehtoista. Jos haluat osallistua toimintaan, se pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan. Sinulle ei kuitenkaan voida antaa lupaa siviilityöhön, opintoihin tai muuhun sijoitukseen vankilan ulkopuolelle tai ulkopuoliseen laitokseen.

Henkilökunta opastaa sinua kaikkien vankilan palveluiden käytössä.

10.1. Työtoiminta

Työpaikkoja on pakkaamossa ja maalaamossa. Ylläpitotöitä on tarjolla puhdistajan (putsari) tehtävissä, vastaanotto-osastolla ja keittiöllä. Työtoimintaan sijoittaessa otetaan huomioon rangaistusajan suunnitelman tavoitteet, saapumisaika vankilaan ja vangin terveydentila sekä oma toive. Ilmoita halustasi osallistua työtoimintaan joko omalle vastuuvirkamiehellesi tai kerrosesimiehelle.

Sinulle voidaan antaa lupa tehdä omaan lukuusi vankilassa sellaista työtä, joka soveltuu vankilassa tehtäväksi. Tätä kutsutaan omaksi työksi. Tällainen oma työ voi olla esimerkiksi käänös- ja käsitöitä. Voit tehdä omaa työtä sen laadun mukaan myös sellissä. Sinulle voidaan myös antaa ilmaiseksi käyttöön vankilan työvälineitä.

10.2. Opiskelu

Jos suoritat vankeusrangaistusta, voit opiskella vankilassa. Sinulle voidaan myös myöntää opintolupa eli lupa opiskella vankilan ulkopuolella.

Vaasan vankilassa on mahdollista suorittaa kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto tai tutkinnon osia yksilöllisen suunnitelman mukaisesti. Lisäksi on mahdollista suorittaa levy- ja hitsausalan ammattitutkinto ja hitsaajamestarin erikoisammattitutkinto. Ammatillinen koulutus järjestetään yhteistyössä Vamian kanssa. Opintotodistuksen myöntää oppilaitos, eikä siitä ilmene, että opinnot on suoritettu vankilassa. Myös siivousalan tutkinnon osia on mahdollista suorittaa osana putsarin työtehtäviä.

Vaasan vankilassa voi itsenäisinä etäopintoina suorittaa myös ylioppilastutkinnon ja myös peruskoulu on mahdollista suorittaa vankeusaikana. Muista opintovaihtoehdoista voit keskustella erityisohjaajasi kanssa.

10.3. Kuntouttava toiminta

Erityisohjaajat, rikosseuraamustyöntekijät ja vankilapappi vastaavat Vaasan vankilan kuntouttavan työn kentästä. Yhteydenotot kuntouttavan työn henkilökunnalle asiointilomakkeella. Työssäkävien ja opiskelijoiden asioinnit pyritään hoitamaan vangin työajan ulkopuolella.

Vankilan perhetyöhön kuuluvat neuvonta ja ohjaus, yhteydenpidon järjestäminen, perheleirit, tuki perheiden kriisitilanteissa, muu perhesuhteiden edistäminen sekä väkivallattomuuteen vaikuttaminen perhesuhteissa.

Vaasan vankilan päihdetyö toteutetaan pääosin yksilötyönä, ja sen sisältö katsotaan jokaisen yksilöllisen tarpeen mukaan. Vankilassa on myös 6-paikkainen sitoumusosasto.

Lisäksi Vaasan vankilassa on laaja kuntouttavan ohjelmatyön tarjonta. Ohjelmatyö on osa rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden mukaista työskentelyä ja siihen ohjaututaan tavoitteiden perusteella.

Vaasan vankilassa järjestetään toisinaan myös ulkopuolisten toimijoiden kursseja mm. arjen taitoihin tai päihdeettömyyden tukemiseen. Lisätietoja näistä saat ohjaajilta ja erityisohjaajilta.

Rangaistusajan suunnitelman toteutumista voidaan osittain edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita. Vankien sähköisen asiointin työasemien (SA-työasemat) avaussivulta löytää linkkejä eri sähköisiin palveluihin palvelukartan teemojen mukaan jaoteltuina, esimerkiksi kuntoutumiseen ja kouluttautumiseen liittyviä palveluja.

Henkilökunnalta saat opastusta kaikkien vankilan palveluiden käyttöön.

10.4. Sähköiset palvelut

Rangaistusajan suunnitelmaa voi edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita. Sähköisen asiointin -työasemien (SA) käytöstä on kerrottu kohdassa Internetin käyttö ja sähköiset palvelut.

Osa sähköisistä palveluista voi hyödyntää myös rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen (esim. kuntoutumisessa ja opiskelussa). Henkilökunta opastaa palvelujen käyttöön.

10.5. Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi

Sinut voidaan rangaistusajan suunnitelman toteutuminen huomioon ottaen vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta kahdeksi arkipäiväksi jokaista kalenterikuukautta kohden, jos osallistut toimintaan säännöllisesti.

Jos sinua syytetään rikoksesta, annetaan sinulle tarpeellinen vapautus osallistumisvelvollisuudesta puolustuksen valmistelemiseksi. Sinut voidaan vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta myös muusta tärkeästä syystä tai määräaikaisen työkyvyttömyyden takia.

11. Vapaa-aika

11.1. Vapaa-ajan toiminta

Voit osallistua vapaa-ajallasi vankilassa järjestettävään vapaa-ajan toimintaan vankilan päiväjärjestyksen ja tarjonnan mukaisesti.

Vapaa-ajan toiminnan muotoja Vaasan vankilassa ovat säännönmukaisesti kuntosali, liikuntahalli ja hengelliset tilaisuudet. Lisäksi ulkopuoliset toimijat järjestävät yksittäisinä iltoina ohjelmaa. Ilmoittaudu kerrosvartijalle, mikäli olet kiinnostunut osallistumaan vapaa-ajan toimintaan.

Saat ajankohtaista tietoa vapaa-ajan toiminnoista osastosi ilmoitustaululta ja päiväjärjestyksestä.

11.2. Kirjasto

Sinulla on mahdollisuus käyttää vankilan kirjastoa. Tiedot kirjaston käytön ajankohdista löydät osastosi päiväjärjestyksestä.

Kirjastosta on mahdollisuus lainata kirjoja, lehtiä, cd-levyjä ja dvd-levyjä. Vankilan kirjaston kautta voit myös lainata kirjoja tai äänikirjoja Vaasan kaupunginkirjastosta.

11.3. Hengellinen toiminta

Sinulla on mahdollisuus osallistua hengellisiin tilaisuuksiin ja päästä keskustelemaan hengellisistä asioista.

Vankilassa on oma pappi, joka toimii vankilassa uskontovirkamiehenä huolehtimalla uskonnonvapauslain toteutumisesta käytännössä. Tämä koskee myös ei-kristillisiin kirkkoihin tai uskontoihin kuuluvia. Vankilapastorin kanssa on mahdollista käydä luottamuksellisia keskusteluja omasta uskonnollisesta näkemyksestä riippumatta ja uskonnonharjoituksen mahdollistamisesta. Vankilassa voit käydä myös rippikoulun. Vankilan kirkossa järjestetään jumalanpalveluksia ja messuja säännöllisesti. Tarkempi aikataulu on osastolla.

Henkilökohtaisen tapaamisen papin kanssa saat toimittamalla hänelle asiointilomakkeen.

12. Terveystenhoito

Vankiterveydenhuollon yksikkö (VTH) on Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) alainen ja sen tehtävä on järjestää vankien terveyspalvelut.

Vankiterveydenhuollolla on vankilassa poliklinikka, jossa voit hoitaa terveyteesi liittyviä asioita. Poliklinikan kautta voit varata ajan lääkärille ja hammaslääkärille. Sairaanhoidtaja on paikalla arkipäivisin. Voit ottaa yhteyttä poliklinikalle myös mielenterveysasioissa.

Yhteydenotto poliklinikalle tapahtuu puhelimitse. Ilmoita asia vartijalle, joka laittaa sinut soittolistalle. Vaasan vankilan poliklinikka ei vastaanota asiointilomakkeita.

Sinut siirretään tilapäisesti hoitoon tai tutkimuksiin vankilan ulkopuolelle, jos sairauttasi tai vammaasi ei voida hoitaa vankiterveydenhuollon puitteissa. Sinua valvotaan vankilan henkilökunnan toimesta, kun olet vankilan ulkopuolella.

Sinun tulee ottaa sinulle annetut lääkkeet lääkärin ohjeiden mukaan. Lääkkeet säilytetään dosetissa. Syömättömät lääkkeet on palautettava järjestyssäännön ohjeistuksen mukaisesti.

Äkillisissä terveyteen liittyvissä ongelmissa ota yhteyttä vankilan henkilökuntaan.

13. Käyttäytyminen vankilassa

Vankeutta ja tutkintavankeutta säätelevät monet normit. Siksi sinun on syytä tutustua vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin. Tarkempia ohjeita ja määräyksiä on vankilan järjestyssäännössä, jota sinun myös tulee noudattaa.

Sinun on käyttäydyttävä asiallisesti henkilökuntaa, toisia vankeja ja muita henkilöitä kohtaan. Sinun on myös noudatettava henkilökunnan ohjeita ja käskyjä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus

- vankeuslain,
- tutkintavankeuslain tai niitä koskevan asetuksen, tai
- Rikosseuraamuslaitoksen määräyksen rikkomisesta.

Kurinpitorangaistus voidaan määrätä myös, jos rikot järjestyssääntöä, jossa on mainittu, että rikkomuksesta voi seurata kurinpitorangaistus. Kurinpitorangaistus voidaan määrätä myös, jos et noudata henkilökunnan kehotusta tai käskyä, joka on annettu vankilan järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus myös, jos syyllyt vankilassa tai Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Tällaisia rikoksia voivat olla esimerkiksi

- huumausaineen käyttörikos,
- haitanteko virkamiehelle,
- virkamiehen vastustaminen,
- karkaaminen tai sen yritys,
- lievä pahoinpitely,
- pahoinpitely tai sen yritys,
- lievä vahingonteko,
- vahingonteko,
- laitton uhkaus ja
- vangin varustautuminen aseella.

Jos aiheutat tahallisesti tai huolimattomuudesta vankilalle vahingon (esimeriksi kadonneet tai rikkoutuneet laitteet), olet velvollinen korvaamaan sen. Asia ratkaistaan viime kädessä tuomioistuimessa.

14. Oikeus kannella ja vaatia oikaisua

14.1. Kanteleminen

Voit kirjoittaa kantelun laillisuusvalvojalle, jos koet, että sinua on kohdeltu epäasiallisesti tai epäilet, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan. Ongelma- ja ristiriitatilanteissa olisi kuitenkin tärkeää pyrkiä selvittämään asia ensisijaisesti henkilökunnan kanssa keskustelemalla. Myös yksikönpäällikön kanssa on mahdollisuus keskustella. Yhteyden yksikönpäällikköön saat asiointilomakkeella. Keskusteleminen henkilökunnan kanssa on yleensä nopein tapa selvittää asia.

Kantelu tehdään kirjallisesti ja sen voi kirjoittaa vapaamuotoisesti omalla äidinkielellään. Kanteluun on hyvä liittää myös mahdolliset asiaa koskevat päätökset sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat. Kahta vuotta vanhemmasta asiasta tehtyä hallintokantelua ei tutkita, ellei siihen ole erityistä syytä.

14.2. Kantelun sisältö

Kantelussa on yksilöitävä, mihin Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen toimintaan tai laiminlyöntiin arvostelusi kohdistuu.

Esitä kantelussa käsityksesi siitä, millä perusteilla pidät Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen menettelyä virheellisenä.

Kantelussa tulisi mahdollisuuksien mukaan esittää, milloin arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin on tapahtunut.

Kantelussa olisi hyvä ilmoittaa, onko samaa asiaa koskeva kantelu vireillä muualla. Ilmoita lisäksi nimesi ja yhteystietosi.

14.3. Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle

Rikosseuraamuslaitoksen, sen yksiköiden ja virkamiesten toiminnan lainmukaisuutta valvotaan Rikosseuraamuslaitoksessa sisäisellä valvonnalla. Sisäisestä valvonnasta vastaa Rikosseuraamuslaitoksen oikeusyksikkö.

Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa valvoo muun muassa eduskunnan apulaisoikeusasiamies. Voit kannella samasta asiasta useammalle laillisuusvalvontaviranomaiselle, mutta kantelu tutkitaan lähtökohtaisesti vain siinä viranomaisessa, jossa se on tullut ensimmäiseksi vireille.

Listan vankiloiden toimintaa valvovista viranomaisista löydät esimerkiksi osastosi ilmoitustaululta. Voit postittaa kantelukirjeesi itse suoraan laillisuusvalvontaviranomaiselle tai pyytää vankilan henkilökuntaa lähettämään kantelukirjeesi puolestasi. Osastollasi tai muutoin saatavillasi on kantelun laatimiseksi esimerkiksi kirjepaperia sekä vankilan tarjoamia kirjekuoria, joihin voit sulkea luottamuksellisesti valvontaviranomaiselle tarkoittamasi kirjeen. Voit jättää sen vankilassa lähtökohtaisesti vankilan kustannuksella eteenpäin toimitettavaksi taikka postittaa sen halutessasi itse.

Kantelumenettelyssä ei pääsääntöisesti käsitellä niitä päätöksiä, joihin voit hakea muutosta oikaisuvaatimuksella. Kanteluprosessissa voidaan kuitenkin tutkia asian menettelyllisiä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, onko oikeutesi muutoksenhakuun toteutunut.

Rikosseuraamuslaitos ei voi tutkia terveyden- tai sairaanhoitoa koskevia kanteluasioita. Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämän ja tuottaman vankien terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta valvoo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

14.4. Oikaisuvaatimukset ja valittaminen hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimus on ensisijainen oikeussuoja- ja muutoksenhakukeino. Eri seuraamuksia koskevissa laeissa on lueteltu ne Rikosseuraamuslaitoksen päätökset, joihin saa vaatia oikaisua. Nämä säädökset ovat:

- vankeuslaki 20 luku 1 §,
- tutkintavankeuslaki 15 luku 1 §, ja
- laki valvotusta koevapaudesta 40 §
- laki yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 14 luku 86 §.

Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, liitetään oikaisuvaatimusosoitus. Oikaisuvaatimusosoituksessa on ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa siitä, kun sait päätöksen tiedoksi.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen itse oikaisuvaatimusosoituksen mukaiselle asian ratkaisijalle esimerkiksi kirjeenä tai sähköpostilla. Sen lisäksi, että voit itse toimittaa oikaisuvaatimuksesi oikaisuvaatimusosoituksen mukaiselle asian ratkaisijalle, voit antaa sen määräajan sisällä myös vankilan yksikönpäällikölle edelleen toimitettavaksi. Jos haluat jättää oikaisuvaatimuksen edelleen toimitettavaksi, anna asiakirja vartijalle ja kerro että haluat asiakirjan välitettävän eteenpäin.

Jos postitat oikaisuvaatimukseksi itse, huomioithan, että lähetys tapahtuu omalla vastuullasi. Pääsääntöisesti kirjeposti on toimitettava perille 4–5 arkipäivässä jättöpäivästä lukien. On mahdollista, että postin kulusta ja sen mahdollisista viiveistä johtuen itse postittamasi oikaisuvaatimus ei saavu seitsemän päivän määräajassa oikaisuvaatimusasian ratkaisijalle, jolloin oikaisuvaatimustasi ei voida tutkia.

Jos et ole tyytyväinen oikaisumenettelyssä saamaasi päätökseen, voit valittaa siitä Helsingin hallinto-oikeuteen. Ohjeet valituksen tekemiseen ovat saamasi päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa. Voit toimittaa valituksen hallinto-oikeudelle esimerkiksi postitse tai asiamiehen välityksellä. Voit myös antaa sen valitusajan sisällä vankilan yksikönpäällikölle, joka toimittaa sen oikeaan paikkaan.

15. Henkilökunta ja asiointi

Kaikissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehen tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilassa työskentelee ja vieraillee myös paljon vankilan ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa voit keskustella ja osallistua heidän järjestämään monipuoliseen kuntouttavaan toimintaan. Vankilan henkilökunnan ulkopuolisista toimijoista saat lisätietoa osastosi ilmoitustaululta sekä henkilökunnalta.

Suurin osa henkilökunnasta toimii lähityössä, joihin voit olla suoraan yhteydessä tai lähettämällä heille asiointilomakkeen. Muita kuin välittömässä lähityössä olevia

työntekijöitä pääset tapaamaan tai esittämään heille asiasi lähettämällä mainitulle henkilölle asiointilomakkeen. Asiointilomakkeella esität asiasi ja asioiden hoidon sujuvuuden kannalta on tärkeää, että asiointilomake on täytetty huolellisesti. Asiointipyyntöön saat kirjallisen vastauksen tai järjestetyn tapaamisen. Asiointilomakkeita saat osastosi vartijalta ja ne palautetaan kerroksen postilaatikkoon.

Vankilan yksikönpäällikkö on Tiina Larikka, apulaisjohtaja Teea Korkeamäki ja kiinteistö- ja työtoiminnasta vastaava ylityönjohtaja Hannu Kalapudas.